

# НАШЕ ЖИТТЯ

УКРАЇНСЬКИЙ ЧАСОПИС  
UKRAINIAN NEWSPAPER „OUR LIFE“

ВИХОДИТЬ  
ДВІЧІ НА  
ТИЖДЕНЬ  
ЦІНА 50 ПФ.

ЧИСЛО 2 (34).

7-го СІЧНЯ 1946 РОКУ

РІК II.

## ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ! СЛАВІТЕ!

Ми, колишні українські політичні в'язні німецьких концентраційних таборів і тюрем, з нагоди свят Різдва Христового та Нового Року пересилаємо українському громадянству Швабії побажання всього кращого та стільки сил і моральної стійкості, щоб були запорукою нашого ліпшого майбутнього. Рівночасно закликаємо українське громадянство до єдності та піднесення громадської дисципліни, що так конечні в сьогоднішній нашій ситуації. Святкуючи, не забуваймо і про край і бодай кілька хвилин присвятити Йому. Там наші рідні серед зовсім інших обставин святкують ці свята.

Хай наші думки, наші взаємопобажання, наші надії й сподівання будуть співзвучними з тими ж — наших рідних у Краю, хай будуть взаємодоповненням.

Секція Ліги УПВ  
нім. концтаборів в Авгсбурзі.

## НЕРОЗВ'ЯЗАНА ПРОБЛЕМА.

Іран, що його часто звать Персією, має 628 тисяч кв. миль території — піщаного та скелястого характеру. З 15 міль населення три мільони кочовиків. Більшість населення стоїть на дуже низькому рівні культури, а те, що вони можуть продукувати на вивіз — килими, овечі шкіри, вовна, кав'яр тощо, не легко знаходиться на світовому ринкові покупців.

В Ірані завжди збігалися інтереси Росії та Англії. Іранці намагалися впродовж своєї цілої новітньої історії знайти рівновагу між тими двома великодержавами. У 1907 року Росія та Англія поділили Іран на три зони: північна підпала під російський вплив, південна з нафтовими запасами під англійський, а середня залишилась без впливу. Цей стан порушено 1917 року з вибухом революції в Росії. Але вже незабаром ці великодержави знову зустрілися в своїх інтересах на території Ірану. Іран лежить на перехресті важливих торговельних шляхів, має багато нафти та

металів. Через Іран ССРСР може дійти до пристаней Перської затоки, що не замерзає, отже транспортувати свої товари до Центральної Азії. Англія зацікавлена в експлуатації нафтових південних областей Ірану. Через цю країну вона має зв'язок з Індією.

Користаючи з нової ситуації 1917 року, військовий узурпатор Різа-Хан захопив іранський престіл, повернувши Іранові давню його назву, за 30 років унормував внутрішній стан держави та повів її шляхом політичної й економічної незалежності.

З хвилиною вибуху німецько-радянської війни британські та совітські армії ввійшли в серпні 1941 року на територію Ірану та окупували його. Опір іранців зламано швидко, Різа-Хан пішов на заслання, а його місце зайняв його син Мохамет-Хан. ССРСР хотів забезпечити від нападу з Ірану нафтовий Баку та встановити безпосередній зв'язок з пристанями, куди американці транспортували військове спорядження. Англії, окупувати

## ЙДЕМО ДАЛІ...

З новим календарним роком, якраз під наше Різдво Христове, переходимо на друк нашого часопису. Цебто вдосконалюємо нашу службу українському громадянству.

Покищо й самий друк і ручний спосіб складання й цілий ряд інших технічних «дрібниць» — нас не задовольняє, і ми будемо й далі намагатися часопис поліпшувати, удосконалювати, щоб він з одного боку гідно презентував нас самих — організованих робітників пера — а з другого боку, щоб цей часопис було приємно взяти до рук і найвибагливішим з наших читачів.

Проте вже й це удосконалення коштувало нам багато намагань, та треба було перебороти не одні труднощі. Особливо треба відзначити ініціативну працю й старання проф. В. Чапленка, основника нашого часопису.

Під поліпшенням часопису ми не розуміємо тільки технічний бік справи: головне — це, без сумніву, зміст. Хочемо інформувати, розважати й виховувати нашого читача; хочемо бути, як ми про це вже писали, трибуною громадської думки.

Прагнемо до того, щоб усі наші інтелектуальні сили, що стоять на ґрунті народоправства й поступу, з нами співпрацювали. Рівночасно з виходом цього числа розсилаємо запрошення до співробітництва в «Нашому Житті» всім відомим нам українським діячам та робітникам пера.

А що за сьогоднішніх обставин ми не певні, чи всі нам відомі інтелектуальні працівники наше запрошення дістануть, і що напевне чимало наших заслужених діячів, журналістів і письменників лишиться поза полем нашого зору (не з нашої вини) — просимо ще цією дорогою всіх підтримати нас у нашій нелегкій праці.

Про наше наставлення ми вже писали. Не будемо повторюватись. Скажемо тільки, що лишимось і на майбутнє органом вільної громадської думки, лояльними до всіх українських демократичних угруповань. Нестимемо й далі високо прапор українського народоправства та правдивої соборності, як у географічному, так і в психологічному та цілеспрямованому значінні цього слова. П. К.

# З УСЬОГО СВІТУ

**ПО МОСКОВСЬКІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ.** (Москва). Конференція міністрів закордонних справ ЗДПА, ССРСР, та Англії закінчилася по 11-тиденних нарадах 27-го грудня минулого року в 3 г. 30 хв. удень. Останнє засідання трійки тривало 12 годин. Присвячене воно опрацюванню комунікату, що його наступного дня проголошено одночасно в Москві, Лондоні й Вашингтоні. Конференція трьох міністрів, як це звітують кореспонденти та подають на пресових конференціях міністри Бернс і Бевін, була дуже конструктивною. Багато проблем, що були причиною незгод на лондонській конференції, тепер розв'язано і цим підготовано однозгідні пляни в справах світового порядку, що їх подадуть на загальних зборах «З'єднаних Націй» в Лондоні 10-го січня 1946 року.

Англо-американська преса підкреслює, що деяких справ три міністри на конференції в Москві не могли розв'язати, з них одну з найважливіших—справу Ірану. Але союзники наблизилися у взаєминах ще більше, ніж досі, полагодили хвилеві непорозуміння та створили підстави для дальшої співпраці на добро світу.

Комунікат з конференції повідомляє, що три союзники досягли повного порозуміння в справі атомової енергії. Вони на спілку з Францією, Канадою й Китаєм створять окрему комісію для справ атомової енергії. Ця комісія перебере контроль над атомовою енергією та опрацює пляни, як не допустити до вживання у

Іран, забезпечували свої інтереси в Перській затоці. Американці, хоча не зацікавлені Іраном безпосередно, всеж пішли на повну співпрацю з англійцями. З ініціативи американців на конференціях в Теграні 1943 року та в Потсдамі 1945 року підтверджені зобов'язання ССРСР і Англії, що їх армії за 6 місяців після капітуляції Німеччини вийдуть з Ірану. Згідно з цією постановою окупаційні армії мають залишити Іран у березні 1946 р. Вибух повстання азербайджанських сепаратистів ускладнив іранську проблему, а заяви іранського уряду проти совітського уряду не дозволили міністрам закордонних справ у Москві остаточно розв'язати іранську справу. Американці залишаються останньою надією іранців, тому вони просять Америку про інтервенцію та вплив на уряди Англії й ССРСР, (м. д.)

війнах атомової бомби та інших жаклих масово-нищівних родів зброї. Комісія підлягатиме Раді Безпеки «З'єднаних Націй».

Рада трьох постановила вислати до Бухарешту комісію з трьох членів, а саме: комісара Вишинського, американського та англійського послів у Лондоні, що мають допомогти королеві Михайлові переформувати уряд, приймаючи до нього по одному членові національної селянської та ліберальної партій. Ця комісія вже прибула до столиці Румунії й почала свою працю. Новосформований румунський уряд має провести вільні демократичні й загальні вибори, й зойно той уряд визнають Англія та Америка.

В справі Болгарії постановлено, що совітський уряд порадить болгарському урядові прийняти до уряду «Народнього Фронту» двох членів інших демократичних партій; це буде передумовою щодо визнання його англійським і американським урядами. В дальшій частині комунікату говориться про однозгідність у поглядах на творення мирних договорів з васальними державами Німеччини. Мирні договори опрацюватимуть і підписуватимуть ті держави, що підписали капітуляційні акти.

В Японії буде дві союзні комісії. Комісія для Далекого Сходу складатиметься з 11 членів, а саме: ЗДПА, Англії, Китаю, Франції, Голляндії, Канади, Австралії, Нової Зеландії, Індії, Філіппін та ССРСР. Комісія для Японії складатиметься з членів ЗДПА, Китаю, Англії, Австралії, Нової Зеландії, Індії та ССРСР. Корея стане самостійною державою з демократичною формою правління, але залишиться під контролею переможців п'ять років. В Китаї, згідно з постановою трьох міністрів, має бути єдиний національний уряд на чолі з генералісимумом Чан-Кай-Шеком. Рада міністрів прийняла засаду невтручання чужих великодержав у внутрішні справи Китаю. Молотов і Бернс зобов'язалися якнайшвидше відкликати свої армії з Китаю.

Вся преса світу в коментарях до комунікату висловлює вдовolenня з порозуміння трьох великодержав, що дають змогу розпочати «З'єднаним Націям» свою працю. Французький уряд заявив офіційно, що ще до опрацювання мирних договорів хоче мати деякі в'яснення щодо постанов трьох міністрів.

Міністер Бевін відбув з прем'єром Етлі конференцію, поінформовавши його про московські наради. Він здав також звіт з основних розмов з генералісимумом Сталіном про всі проблеми, що цікавлять Англію й ССРСР.

Міністер Бернс, повернувшись до Вашингтону, виголосив промову, в якій сказав, що ССРСР не домагався видачі таємниці атомової бомби, бо ніяка держава не погодилася б зра-

джувати тайни військової продукції. Він визнав, що в справах Балкану та в інших існують між ССРСР і англоамериканцями глибокі розбіжності в поглядах та що трьом міністрам не вдалося розв'язати проблеми Ірану. Але всеж у багатьох справах союзники дійшли до порозуміння.

Міністер Бевін заявив на пресовій конференції, що він поставив був пропозицію створити для Ірану комісію з трьох членів і що ця пропозиція ССРСР спочатку схвалив, але в перебізі дальших нарад відкинув її. Справу Ірану продискутовано ґрунтовно. Її намагатимуться поладнати шляхом дипломатичних переговорів.

\* \* \*

**ПЕРЕДЗБОРАМИ «З'ЄДНАНИХ НАЦІЙ».** (Лондон) — В Лондоні закінчено підготову до загальних зборів усіх членів «З'єднаних Націй». Більшість делегатів уже прибули до Лондону. Численні кореспонденти та радіозвітодавці зможуть вислати свої звіти просто з залі нарад. Перебіг нарад зніматимуть на фільмову стрічку. Перші загальні збори «З'єднаних Націй» триватимуть увесь січень.

**ПРОТИ ГЕН. ФРАНКА.** (Париж). — Французи взяли ініціативу в акції проти еспанського уряду генералісимума Франка. Американський та англійський уряди погоджуються визнати еспанський еміграційний уряд, але відмовляються втручатися у внутрішні справи Еспанії. Еспанські комуністи у Франції запропонували всім іншим еміграційним еспанським партіям об'єднатися та створити уряд національної єдності.

**ПОГАНА СИТУАЦІЯ В УТОРЦІНІ.** (Будапешт). — Внутрішня ситуація в Угорщині з погляду господарського помітно погіршилася. Угорський уряд вилучив з обігу чимало грошей і це довело до девальюації пенга. Шоправда, дотеперішній курс доляра дорівнював 500.000 до 600.000 пенгів. Тепер же встановлено курс доляра на 90.000 пенгів. Але харчовий стан дуже поганий. Угорський міністер торгівлі заявив у радіо, що Будапешт має харчів ще тільки на 10 днів. В інших містах ситуація такаж. Брак харчу приволовляє уряд видати меншу кількість харчових карток; у наслідок цього тисячні маси міського населення муситимуть промишляти на власну руку.

Наступне число нашого часопису появиться 14. січня ц. р. з новорічним матеріалом.

Редакція.

# 3 українського життя

## СОРОК ЛІТ УКРАЇНСЬКОЇ ПРЕСИ В КИЄВІ

Заходами «Спілки Письменників і Журналістів» та «Громади науковців» 29 грудня 1945 р. проф. Дмитро Дорошенко прочитав у таборі «Соммаказерне» в Авгсбурзі доповідь про українську пресу за 40 років.

Шановний доповідач відзначив зокрема дату 31-го грудня 1905 р., коли в Києві появилось перше число українського щоденника т. н. «Громадське слово» з датою 1. I. 1906 р. «Громадське слово» зараз по своїй появі було закрито, але видавці мали

У ПИСЬМЕННИКІВ. З кінцем грудня відбулися в Мюнхені-Карльсфельді сходина місцевих письменників і журналістів, де була прочитана доповідь про сучасні наші завдання в літературно-мистецькій діяльності та вислухано звіту з недавнього з'їзду МУР-у. На сходинах обрано організаційну комісію для складення статуту, заснування місцевої спілки письменників та журналістів та скликання для цього в найближчому часі установчих зборів. Спілка об'єднуватиме робітників пера, що перебувають у таборі в Карлсфельді та Мюнхені й околицях. — На сходинах схвалено видавати інформативний часопис та літературно-мистецький журнал.

в запасі концесію на «Громадську думку», що виходила до 18-го серпня 1906 р. Після закриття «Громадської Думки» з'являється 15. IX. 1906 р. «Рада», що проіснувала аж до вибуху світової війни 1914 р., коли царський уряд заклав усі українські видавництва.

Перед появою справжньої преси на Україні появлялися часописи, писані російською мовою, що подавали українську тематику, зокрема твори українських письменників, перекладені російською мовою.

Після революції 1905 р. в кол. Росії появилася уже на Надніпрянщині преса українською мовою. Перший український часопис-тижневик «Хлібороб» появилася самочинно 12. XI. 1905 р. в Лубнях під редакцією Миколи Шемети, але після 5-го числа уряд його закрав. Перший легальний український часопис, що появилася на підставі тимчасових правил про періодичну пресу 24. XI. 1905 р., був тижневик «Рідний Край» у Полтаві. А далі вже появилася щоденник «Громадська Думка» та інші часописи.

Всіх часописів на Україні до 1914 року нараховувалось не більше 15 назв.

В Галичині з українською пресою було краще. Тут уже від 1880 р. виходив поважний щоденник «Діло» та багато інших періодиків. З Галичини перенесено, на пропозицію проф. М. Грушевського, до Києва 1907 р. «Лі-

тературно-Науковий Вістник». До Києва приїхали деякі галицькі журналісти — Іван Кривецький та Мих. Лозинський.

Преса на Україні була майже дефіцитним підприємством. Дефіцити покривали такі українські меценати як Е. Чикаленко, Василь Смирненко та інші.

Доповідач ілюстрував свою доповідь своїми спогадами та переживаннями, бо, як відомо, проф. Д. Дорошенко був активним співробітником майже всіх тодішніх українських часописів.

Важкою була праця перших піонерів української преси, — каже проф. Дорошенко, — але вони виховали кадри фахових уже співробітників і редакторів, які згодом, коли пройшли бурхливі дні революції 1917—20 рр., змогли розбудувати українську пресу так, що вона цілком дорівнювала пресі інших західно-європейських державних народів.

Рік 1946 повинен бути звільняючим роком української преси, а ця скромна доповідь хай буде його пам'яткою — закінчив свій реферат проф. Дорошенко.

А. К-р.

Одночасно з цим числом появляється різдвяне число часопису «Наше Життя», друковане фотографічним способом.

## СВЯТ-ВЕЧІР У МАРОККО.

Серед гарячих пісків Марокка посувалася наша колона. Кругом безмежне море піску і білих розпалених сонцем скель. Ніде ні деревинки. Сонце пражить немилосердно. В роті висихає. Під тропічним шоломом болить голова. Ноги ледві ворухаються. На овиді починають щораз виразніше виринати гори Атласс. Сині, сині. Раптом, що це? Верблюди з нашої колони піднімають голови. Без крику погоничів рушають вперед. Зачули воду. Наші ноги ожили. Приспішуємо ходу. Ще годинку ходу, і бачимо чудову картину. Пальмовий зелений гай, а серед нього білі кам'яні бедуїнські хати. Оаза.

Назустріч вийшла юрба тубільців. Шейк чемно вітає нас і гостинно запрошує в село.

До мене прилучається ще два легіонери. Один схожий на грека, другий на француза. Нам якраз випало кватирувати у місцевого шейка. Дім його був кращий від

інших. Стояв у вінку пальм. Сутеніло. На землю сходила африканська ніч.

Заходимо до шейка.

— Салем аллейкум — привітав я його.

— Ассалям алек — відповів.

Рухом руки попросив сідати на застелену килимами підлогу. Ми сіли. Він гукнув на слуг і наказав подати вечерю. Я витягнув цигарки, почастував шейка, але він чемно відмовився і закурился кальян.

Розмова не в'язалася.

Слуги внесли печену баранину й вино. Поставили перед нами. Приємний запах лоскотав ніздрі. Ріжемо по шматку м'яса й кидаємо в рот, запиваючи смачним вином. Шейк, видно, бажаючи зробити нам приємність, вніс патефон. Легке танго понеслося у кімнату. Заколисаний його звуками й запаморочений вином починаємо мріяти. Я поринув думками в рідний край, і враз мені перед очима загойдалося моє село.

Десь у нас святкують Різдво Христове.

Пригадав я собі, як з нетерпінням очікував перших колядників.

А тут... шейк порався коло патефона.

І раптом, що це?...

Здалося під вікном задзвонили дзвіночки. Потім пронеслася пісня-колядка, безсмертне «Бог Предвічний».

Я схопився на рівні ноги і вибіг на двір. Темна, глупа ніч глянула мені в очі. Там не було нікого. Я повернувся в кімнату. А пісня пліла, пліла. Я глянув на моїх друзів-легіонерів. В їх обличчі відбивалося здивування. Уста тремтіли. Підходжу й подаю їм руку.

— Ви хто? — питаю, того, що з обличчям грека.

— Українець з Херсонщини.

— А ви? — питаю другого, що має обличчя француза.

— Українець з Житомира.

Ми гаряче привітались. А з патефону пліли й пліли милі звуки. Неслося безсмертне «Бог Предвічний».

М. Лісовик.

## НАШІ ВІДЗНАКИ.

Кожний державний герб — передусім символічний знак, що зовнішнім способом виявляє суверенність, міць, гідність і право свого власника-держави.

Україна, як і інші народи та держави, уживала своїх різних знаків уже з найдавніших часів.

Найдавніший із таких досі відомих знаків — це родовий знак князя Володимира Великого, названий істориками «тризубом». Його можна бачити на тогочасних княжих монетах поруч з іменами князів. Що тризуб справді був князівським знаком Володимира В. та його роду і вживався в значній державного київського знаку, про це свідчать численні зображення його на срібних та золотих монетах київських князів: Володимира В., Святослава і Ярослав Мудрого.

Другим українським старим і шанованим знаком, що вживався в значній державного герба був образ св. Михайла, родова відзнака княжого роду Мономаховичів.

Він з'явився вперше на срібній печатці великокнязького князя Мстислава (XII). Св. Михайло від найдавніших часів уважався за християнського опікуна України, переважно київщини, як головного осередка християнства Русі. З кінцем XVI ст. образ св. Михайла, як володарський і державний знак Великого київського князівства, перетворився через історичні обставини в герб Київської землі.

До найстарших українських державних відзнак Галицько-Волинської Держави належить лев, що його зображення бачимо на печатці князя Лева Даниловича та його внука. Від кінця третьої чверті XIV ст. він перестав бути княжим знаком. З припиненням у Галичині роду Даниловичів зникло і родовий знак, тоді як галицький лев силою традиції залишався й надалі знаком Галицько-Волинської Держави.

Галицькі князі іншого роду, що нанували по Даниловичах у Галичині, залишили й надалі Лева як емблему галицької держави.

До старих геральдичних знаків України належить також образ озброєного лицаря-козака, що фігурував на гербі «Славною Війська Запорізького», а пізніше на гербі Гетьманщини (XVI-XVII ст.). Перший раз образ лицаря-козака з шаблею, що взявся в боки руками, являється на запорізькій печатці гетьмана Гната Василевича 1596.

Від 1620 р. лицар-козак на печатці війська запорізького за гетьмана П. Сагайдачного приймає на плече мушкет. За останніх гетьманів той герб став державним знаком Гетьманщини, уживався на гетьманських печатках і козацьких прапорах.

Центральна Рада обрала за герб України знак роду князя Володимира Великого — золотий тризуб на блакитному полі і законом з 22. III. 1918 р. затвердила його. (Подав С.).

**ШУКАЄМО** друкарських ручних складачів на постійну працю.

Редакція.

# З життя табору

## ВИДАТНИЙ СПІВАК

Орест Руснак не потребує рекомендацій. Його голосові спроможності та мистецька вправність відомі не тільки українцям, але й іншим народам Європи. Гірка доля українського народу судила цьому видатному співакові працювати не в українським, а в німецьким театрі. Це прикро для нас, але ми й горді з свого земляка, що дійшов вершин, які сягають далі від масштабів рідної культури. Тимто таборяни українського табору в Авгсбурзі щиро й захоплено вітали співака на концерті, що він його дав 1-го січня 1946 р. в таборівім театрі.

Концерт склався з доволі різноманітної програми, що охопила українські пісні, арії з німецьких та італійських опер. Щоправда, українські пісні були виконані в незвичній для нас інтерпретації, як дещо несподіва-

П'ятьдесят два чоловіки 10-ї лісової бригади довгий час уже мешкають поза табором. Відірвані від батьківщини і навіть від тут зосереджених земляків, вони живуть українським життям, влаштовують співрозмови, діляться споминами. Так, на вечорі, присвяченому річниці 1-го листопада, робітники вислухали доповідь учасника тих подій.

22. XI, відзначили пам'ять 359 героїв і зібрав 103 марки комітетові допомоги для українських інвалідів.

Після закінчення робіт лісоруби у вільний час вивчають історію України, рідну мову, літературу, географію, арифметику й німецьку мову. Три вчителі, що є в бригаді, дістали вже відповідний навчальний матеріал і проводять навчання.

Крім того, робітники розучують колядки й щедрівки, готуються до Різдвяних свят, щоб, хоч і на чужині, але дружньою родиною провести їх подальшому українському звичаю. ю. с.

ним було й виконання суто жіночої пісні «Ой, не світи місяченьку».

Думаємо, що ми ще не раз матимемо нагоду слухати в себе нашого славного земляка.

## ВТИКАЧАМ і ПЕРЕСЕЛЕНЦЯМ.

Вашінгтон. — Президент Трумен подав до відома, що ЗДІА незабаром зможуть приймати до себе річно 39 тисяч утікачів та переселенців із середньої та східної Європи, що перебувають у країнах, окупованих американським військом,

В'їздові візи будуть справедливо розподілені між особами всіх національностей і релігій.

В американській окупованій зоні мають бути організовані консульські станиці в найближчій околиці таборів з утікачами та вивезеними особами, що вирішати прохання кандидатів на візу та будуть устійнювати, які кандидати можуть бути допущені до візду.

У зв'язку з обмеженням обсягом друкованого числа нашого часопису Редакція застерігає собі право скорочувати або тільки використовувати надіслані рукописи. Рукописи не повертаємо і в цій справі не листуємося.

Редакційна Колегія.

ЛІТЕРАТУРНА ВЕЧІРКА ПІД НОВИЙ РІК. 31. 12. 45., перед Новим Роком заходами Спільки Авгсбурзьких Українських Письменників і Журналістів відбулась літературна вечірка в приміщенні ред. «Нашого Життя». Кожний учасник приніс дещо з своєї продукції: прозу, поезію, гумор, сатиру. З вступним словом та спогадами про подібні літературні вечори на Україні, виступив проф. В. Порський. В. Шаян прочитав статтю про Кирило-Методіївське Братство. З прозою й поезіями виступали: В. Барка, С. Парфанович, Сергій Жук і М. Скеля.

На закінчення М. Скеля грав на скрипці та проспівав одну пісню.

Головував проф. В. Шаян.

Ukrainian Camp Newspaper „Our Life“. With Permission of UNRRA TEAM 114. October 1945.

Український часопис „Наше Життя“. Видає: Секція Журналістів при СУПЖ в Авгсбурзі. РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ.

Адреса Редакції й Адміністрації: AUGSBURG — Somme Kasrне.